

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS 3

ALAPISMERETEK A ČESKÝ KRUMLOV-I VÁR ÉS KASTÉLY TÖRTÉNETÉRŐL 4

SZENT GYÖRGY VÁRKÁPOLNA 4

RENEZÁNSZ CSARNOK 5

I. ÉS II. RENESZÁNSZ TEREM 7

III. ÉS IV. RENESZÁNSZ TEREM 8

TUDOMÁNY - ÉS KURIÓZUMOK KABINETJE 9

CÍMERES FOLYOSÓ 10

ANTECAMERA – ELŐSZOBA 11

EGGENBERG TEREM 12

BAROKK ÉTKEZŐ 13

BALDACHINOS SZALON 14

SCHWARZENBERGI ELE ONÓRA AMÁLIA HERCEGNŐ HÁLÓSZOBÁJA A

KELETI SZALONNAL ÉS KÁPOLNÁVAL 15

ÖLTÖZTETŐ SZOBA ÉS UDVARHÖLGYEK SZOBÁI 15

ÁLARCOS BÁL TEREM 16

LÁTNIVALÓK A KÖRNYÉKEN 18

BEVEZETÉS

Hölgyeim és Uraim,

Üdvözlöm Önöket a Český Krumlov állami várkastélyban, amely Csehország legnagyobb és legfontosabb műemlékei közé tartozik. Méretei alapján a prágai vár után a második legnagyobb cseh vár, és 1992 óta szerepel az UNESCO világörökségi listáján.

A belső terek megtekintése körülbelül 55 percig tart. Kérjük, ne érintsék meg a kiállított tárgyakat! Óvatosan közlekedjenek, különösen a lépcsőn, amely csúszós lehet! A fényképezés megengedett, de csak vaku használata nélkül. Köszönjük, hogy betartják ezeket az utasításokat.

ALAPISMERETEK A ČESKÝ KRUMLOV-I VÁRKASTÉLY TÖRTÉNETÉRŐL

A vár első említése a 13. századból származik. A Vítkovci családból származó krumlovi urak itt hozták létre a rezidenciájukat. 1302-ben kihaltak, és a várat a Rosenbergek örökölték, akik azt háromszáz éven keresztül birtokolták.

A Rosenberg család az eredeti gótikus várat pompás reneszánsz rezidenciává építette át, és jelentősen támogatta a vár és a szomszédos város kulturális és művészeti életét. 1602-ben az utolsó Rosenberg, Péter Vok – Zrínyi János nagybácsija - eladta a várat II. Rudolf császárnak.

1622-ben II. Ferdinánd császár a birtokot az Eggenberg családnak adományozta, amely azt három generáción át birtokolta. 1719-ben bekövetkezett kihalásuk után a várat rokonaik, a Schwarzenbergék örökölték, ők voltak a birtok utolsó nemesi tulajdonosai. 1947 óta a vár az állam tulajdonában van.

SZENT GYÖRGY VÁRKÁPOLNA

A kápolna első említése 1334-től ismert. A 16. században reneszánsz stílusban építették át. A jelenlegi rokokó stílusú megjelenése a 18. századból származik. A kápolnát Matyás André bécsi stukkómester díszítette. A falakat műmárvány borítja.

Itt három oltár található:

- a főoltár, amelyen Szűz Mária képe látható,
- a főoltártól jobbra található a Nepomuki Szent János képével ellátott oltár,
- a főoltártól balra található a Pádúai Szent Antal képével ellátott oltár.

A kápolna Szent György tiszteletére lett felszentelve, akinek a szobrát a főoltár felett láthatjuk.

A kápolna felső részében, a főoltártól balra, egy 1750-ből származó, Semrád Fridrich Ferdinand által készített, máig működőképes orgona található.

A főoltárral szemben helyezkednek el szokatlan módon az oratóriumok (erkélyek). Istentiszteletek alatt itt ültek a nemesek. Érdekesség, hogy az oratóriumokat fával fűtötték belülről. A személyzet máshol, vagyis a kápolna fapadjaiban foglaltak helyet.

RENEZÁNSZ FOLYOSÓ

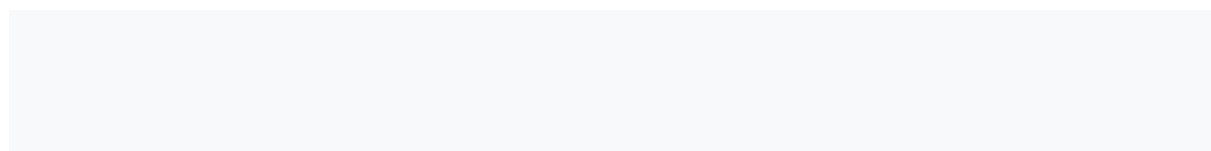
A reneszánsz folyosót reneszánsz korabeli - 16. századi festmények díszítik. A folyosó eredetileg a lakó részhez tartozott, és átjáróként működött összekötőként a többi helyiséghez, amelyeket majd a tárlat során megtekintünk.

A bejárattal szembeni falat díszíti Johann See 1848-as, nagyméretű festménye, melynek elnevezése: a "Rózsák elosztása". A festmény a Vítkovci család vagyonának felosztásáról szóló legendát ábrázolja, amely szerint mindegyik fiúgyermek kapott egy-egy rózsát ábrázoló címert. A Rosenberg család címerükbe egy ötszirmú piros rózsát kapott ezüst alapon. A festmény egyidejűleg a krumlovi vár gótikus kori arculatát is megörökíti.

A teremben, akárcsak a többi szobában található medvebőrök a várárokban élt medvék emlékét őrzik. A medvék a Rosenberg család szimbólumai, akárcsak a címerben látható vörös rózsza. A medvéknek Rosenbergek és az Orsinik közötti rokonság legendáját igazolja. Az a jelentőségük, hogy az Orsinik egy kiemelkedő olasz nemesi család voltak. Az „orsa” szó magyarul „anyamedvét” jelent.

A két nagyméretű portrén a Rosenberg család képviselőit ábrázolja. Az elsőn Oldřich von Rosenberget, Perchta, az úgynevezett „Fehér asszony” apját örökíti meg. A másodikon az utolsó Rosenberg, Péter Vok látható. Ő volt Zrínyi János nagybácsija. János pedig a törökverő Zrínyi Miklós fia.

A következő négy szoba reneszánsz stílusú.

I. ÉS II. RENESZÁNSZ SZOBA

Eredetileg ez és a szomszédos helyiség egyetlen nagyméretű termet alkotott - Rosenberg Vilmos uralkodó alatt. Később ezt a helyiséget, amely egyszerre szolgált reprezentációs és lakó célokat, két kisebb szobára osztották.

Az első szoba Pernštejn Polyxéna hálószobájaként berendezett. Ő volt Rosenberg Vilmos negyedik felesége, akit 1587-ben vett el. A bejárati ajtó melletti portrék Sulzi Anna Mária grófnőt ábrázolják. A festő gyermekként is megörökítette, egy 17. századi enteriőrben, majd felnőtt nőként is. Csipkével díszített ruhát visel, amely a korhű divatját tükrözi.

Az ágy mögött a prágai Kisjézus 19. századi másolata látható. Az eredetit Prágában, a Győzedelmes Szűz Mária-templomban őrzik.

Az ágy mögött található tapiszériát (faliszőnyeget) egy flamand műhelyben (Belgiumban) szőtték a 17. században. Hasonló faliszőnyeget láthatnak majd a következő szobában is. Ezek nemcsak dekorációként szolgáltak, hanem a falak is hőszigetelték.

A második szoba berendezése fogadások megrendezését szolgálta. Az asztalokon a lakomák során használt ónedények, valamint a különleges nagy zöld színű kupák, melyekből a fogadó italt fogyasztották.

Az ablakok között található egy nagyméretű portré, amely Rosenberg Vilmost, a vár egyik legfontosabb tulajdonosát ábrázolja. Mellette negyedik felesége, Pernštejn Polyxéna ruhájának másolatát láthatjuk.

III. ÉS IV. RENESZÁNSZ SZOBA

A jobboldalon egy kis mellékszoba található az apródok számára. A nagyszoba falfestményeit Gabriel de Blonde holland festő készítette, és az Ószövetség történeteiből ábrázol jeleneteket. Az ablakok között a Lót és lányai jelenet látható, a háttérben pedig az égő Szodoma és Gomora. A szemközti falon láthatjuk József Egyiptomba való eladásának történetét. Az asztalon egy reneszánsz sakktábla másolata helyezkedik el és egy sor arany tarot kártyával, amelyek a népszerű arisztokrata játékokra emlékeztetnek.

A három szekrényt intarzia díszíti – ez egy olyan technika, amelynek során a különböző színű fafajtákat illesztnek és ragasztanak össze. A szekrények a 16. század végén Németországban készültek, majd később restaurálták őket.

A következő helységben láthatjuk a híres fehér ruhás hölgy portréját. Ő Rosenberg Perchta, aki „Fehér Asszonyként” ismert. A legenda szerint boldogtalan volt házassága. Amikor a férje haldoklott, megbánva kérte,

hogy bocsásson meg neki. Perchta azonban erre nem volt hajlandó, ezért a férje úgy elátkozta, hogy halála után szellemként visszajárt a Rosenberg birtokaira. A legenda szerint a szellem kesztyűje különböző színű volt: fehér – mennyegzőt, fekete – gyászt, halált, piros – gyilkosságot, vért jelképezett.

TUDOMÁNY- ÉS KURIÓZUMOK KABINETJE

(a lépcső melletti összekötő folyosón található)

Ez a helyiség egy gyűjtemény-kabinettel kombinált személyes dolgozószoba vagy tanulószoba hangulatát idézi. Bemutatja a Schwarzenberg családra a 18. és 19. században jellemző érdeklődést a gyakorlatban is alkalmazható tudományágak – például botanika, kertészkedés, földrajz, műszaki szerkezetek, csillagászat, anatómia, kémia stb. iránt.

CÍMERESFOLYOSÓ

Ha egyenesen haladunk ezen a folyosón, egy másik medveszörméhez érkezünk. Felette a Rosenberg család festett címerei (ezüst mezőben vörös rózsza). A címerek Rosenberg Vilmosé és az ő rokonaié.

A folyosó következő részében az Eggenbergék és a Schwarzenbergék - a kastély későbbi tulajdonosainak a címereit láthatjuk. A Schwarzenberg család címere egy török férfi feje, amelybe egy holló vájkál. A holló a török férfi fejével a törökök feletti győzedelmes győri (Raab) csatára emlékeztet. Swarzenberg Adolf 1598-ban, II. Pálffy Miklóssal együtt hatalmas győzelmet aratott Győrnél a törökök felett.

Most elhagyjuk a reneszánsz korszakot, és a lépcsőn át eljutunk a barokk és rokokó korszakba.

ANTECAMERA – ELŐSZOBA

Az antecamera egy terjedelmes barokk lakosztály első helyisége a 18. század elejéből. Itt várakoztak a vendégek, mielőtt bevezették őket a reprezentációs szalonokba.

A két nagyméretű portré a kastélynak a Schwarzenberg családból származó első tulajdonosát, Schwarzenberg Ádám Ferencet és feleségét, Eleonóra Amáliát ábrázolja. Ádám Ferenc 52 éves korában halt meg egy szarvasvadászaton, amely során VI. Károly császár halálosan meglőtte.

A többi nagyméretű festmény a mai Olaszország és Ausztria területén található különböző Eggenberg-birtokokat ábrázolja. A kandalló feletti festményen a Český Krumlov közelében található Vörös Udvart láthatjuk. Ez volt a Schwarzenbergnek nyári rezidenciája.

A szoba sarkában a nagy cserépkályhát az ételek tálalás előtti melegítésére használták. A kályhával szemben egy étel-előkészítő teret láthatunk. Ez az előkészítő szolgált az étkezéshez használt legértékesebb textíliák és edények tárolására is. Ma az étel-előkészítőben a 18. és 19. században használt edények, tálalóeszközök tekinthetők meg.

EGGENBERG TEREM

Ez a terem arra az időszakra emlékeztet, amikor a vár az Eggenbergekek tulajdonában volt. Vagyonuk és politikai befolyásuk miatt az Eggenbergekek nagy tiszteletnek örvendtek az osztrák területeken.

A Český Krumlov-i birtokot a Habsburgok ajándékozták nekik. Az Eggenberg család anyagilag támogatta a Habsburgokat a harmincéves háború és a fehérhegyi csata során. A Český Krumlov-i birtok három generáción át volt a tulajdonukban. A falakon lévő portrék bemutatják az Eggenberg család egyes tagjait, és szemléltetik a kor divatját is.

A terem domináns eleme az 1638-ban készült „Arany hintó”. A hintó Eggenberg János Antal (bal oldalon a második portré: egy férfi, háttérben egy vörös függönnyel) megrendelésére készült. A hintót egyetlen egy diplomáciai küldetésre készítették. A küldetés célja az volt, hogy tájékoztassák a pápát arról, ki lesz a következő császár. A hintó ajándékokat szállított a pápának, és az útja Rómából Vatikánba és vissza volt. Az út során hat fekete ló húzta a hintót, melynek oldalán hat férfi (ún. trabant) futott. Ruháik megmaradtak, láthatók a bal oldali fülkében, az ablakok előtt.

BAROKK ÉTKEZŐ

Az étkezőt a 18. század első felének megfelelő stílusban láthatjuk. A teljes terem középpontjában egy összecusukható étkezőasztal áll. Akár 30 fő is elfért körülötte.

Az asztalon található étkészlet még mindig ónból készült, ezt csak a 18. század közepétől váltotta fel lassan a porcelán. A porcelán nagyon drága és ritka volt Európában. Csak a magas politikai és társadalmi státuszú emberek engedhették meg maguknak. Ugyancsak a barokk korban terjedt el először az evőeszközök használata a maihoz hasonló összetételben – kés, villa és kanál.

Az érdekes bútordarabok közé tartozik a kis asztal a szemben lévő ajtó mellett. Az asztal elefántcsont-, teknőspáncél-, gyöngyház- és ébenfa berakásos. Valószínűleg egy 17. századi holland műalkotásról van szó.

Az eredeti parketta is említésre méltó. Az étkezőt és a két másik helyiséget összesen három cseh kristálycsillár díszíti.

BALDACHINOS SZALON

A helyiség nevét a baldachinos rokokó kanapéről kapta. A szalon kötetlen, informális látogatások, társasági beszélgetések és játékok helyszínéül szolgált. A rokokó korában népszerűek voltak a keletről importált tárgyak. Orientális motívumokat láthatunk az intarziás fekete ékszerdobozokon, amelyeken zsírkőből, a legpuhább ásványból készült kínai plasztikák találhatóak. A porcelánkészlet népszerű társasági összejövetelekre emlékeztet, amelyek során „divatos” és akkortájt egzotikus italnak számító kávé és csokoládét fogyasztottak. Az ablakok között két velencei csiszolt tükör látható, aranyozott keretben.

SCHWARZENBERG ELEONÓRA AMÁLIA HERCEGNŐ HÁLÓSZOBÁJA A KELETI SZALONNAL ÉS KÁPOLNÁVAL

A hálósobát eredetileg VI. Károly császár látogatására rendezték be. A baldachinos ágyon kívül itt található még egy kanapé is, valamint székek, asztalok és egy íróasztal. Az íróasztalt díszes virág intarzia - különböző színű és szerkezetű, értékes fajtákból készült ábra. A szobában két portré található. Az íróasztal feletti portré Eleonóra Amália fiát, József Ádámot ábrázolja. A kandalló felső részén egy másik portré látható – ez Eleonóra Amália férje, a Schwarzenberg Ádám Ferenc.

A hálósobához egy keleti stílusú kis szalon tartozik. A szalonban csak nagyon közeli látogatókat fogadtak. A szalont egy illuzórikus festmény díszíti. A festmény egy fajansz kályhát ábrázol (fajansz - porcelánra emlékeztető finomkerámia). A szalon csillárját Meissenben, a legrégebbi európai porcelángyárban készítették a 18. század közepén. A második csatlakozó kis helyiség egy magánkápolna – a „Betegek kápolnája”. A kápolna csendes elmélkedésre szolgált a hercegnő számára imádságai során. Itt található a vár legrégebbi fennmaradt tapétái. A 18. század első harmadából származnak.

ÖLTÖZTETŐ SZOBA ÉS UDVARHÖLGYEK SZOBÁI

Ezeknek a szobáknak a berendezése szerényebb, mint az előző szalonban. Itt minden megtalálható, ami szükséges a ruhák

elhelyezéséhez, a sminkeléshez és a fésülködéséhez. A paraván mögött a szobalány ágya van.

A következő két szobát a csehek fraucimor (német eredetű szó - Frauenzimmer) szobáknak nevezik, ezek női lakosztályok. Itt találkoztak a hercegnőt kísérő udvarhölgyek. A hölgyek itt töltötték az idejüket kézimunkával, szórakozással és egyéb tevékenységekkel.

Most óvatosan lemegyünk a lépcsőn.

ÁLARCOS BÁL TEREM

Az álarcos bál terem az egész kastély egyik legnagyobb és legrepresentatívabb helyisége. A termet egy bécsi festő, Josef Lederer festette ki 1748-ban. Josef Lederer portróját az első ablakfülkében láthatjuk. Kávészó férfiként festette le magát, és a nevét alá is írta a kávéskancsóra.

Az egész termet Josef Lederer és segédje hat hónap alatt festette ki. A falakra egy kicsapongó karneváli társaságot festettek, összesen 135 alakot. Szórakozó arisztokratákat, katonákat, török, mór, kínai személyeket, de a Commedia dell'arte szereplőit is – Dottore-t, Pierrot-t, Harlequin-t és másokat.

A termet főként táncteremként használták. Időnként színházi előadásoknak is otthont adott. A zenészek fent, a galérián ültek.

Megfigyelhetik ott a falra festett hangszereket és felakasztott jelmezeket is. Ez a terem ma is használatban van. Koncerteket szoktak itt rendezni.

Ez a terem a tárlat utolsó terme. Köszönjük a látogatásukat és a figyelmüket, és reméljük, hogy még újra találkozunk.

Kérjük, legyenek szívesek visszaadni az idegenvezetőknek a kölcsönzött szövegeket, hogy más látogatók is használhassák azokat!

Ez a szöveg a Český Krumlov Állami Vár és Kastély tulajdona.

LÁTNIVALÓK A KÖRNYÉKEN

Mit érdemes még megnézni a továbbiakban?

Javasoljuk, hogy tekintsék meg a hatalmas várparkot, valamint Český Krumlov városát is.

Autóval könnyen elérhető a Zlatá Koruna kolostor, a Kratochvíle kastély, Rožmberk nad Vltavou vára és Vyšší Brod kolostora, ahol Zrínyi János síremlékét is megtekinthetik.